

EXPUNERE DE MOTIVE

Curtea Constituțională este o autoritate publică independentă, creată prin art. 140 și urm. din Constituția adoptată în anul 1991 și care și-a început activitatea în anul 1992, după intrarea în vigoare a Legii nr. 47 din 18 mai 1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

După o perioadă în care, datorită noutății absolute în România a acestei autorități de jurisdicție constituțională, existența și atribuțiile Curții Constituționale nu erau foarte bine cunoscute, se constată, în ultimii ani, o intensificare a activității Curții Constituționale, îndeosebi în ceea ce privește soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești. Astfel, dacă în anul 1993 (primul an integral de activitate a Curții), au fost pronunțate numai 60 de decizii în această materie, în anul 1998 au fost pronunțate 180 decizii (deci, de 3 ori mai mult față de anul 1993), iar în anul 1999 - un număr de 232 decizii referitoare la excepții de neconstituționalitate (deci, cu aproape 1/3 mai mult decât în anul anterior). Creșterea accentuată a numărului de sesizări în această materie se datorează mai multor factori, între care, alături de sporirea încrederii în deciziile Curții Constituționale, figurează, din păcate, și intenția de tergiversare, pe această cale, a soluționării litigiilor în fața instanțelor judecătorești, îndeosebi în procesele penale. Astfel, se constată existența unui număr foarte de mare de excepții de neconstituționalitate vădit neîntemeiate, dar a căror soluționare presupune parcurgerea tuturor etapelor procedurale, până la pronunțarea deciziei Curții Constituționale. Ca urmare, soluționarea unei excepții de neconstituționalitate durează, în medie, cel puțin 6 luni iar această situație

este de natură să încurajeze și mai mult încercările de tergiversare a proceselor aflate pe rolul instanțelor judecătorești și, treptat, prin accentuarea progresivă a fenomenului, asemenea dosare nu vor mai putea fi soluționate de către Curtea Constituțională mai devreme de 12 luni de la data înregistrării sesizării.

Ruperea acestui adevărat cerc vicios (în cadrul căruia creșterea numărului de excepții de neconstituționalitate în vederea tergiversării proceselor determină prelungirea tot mai accentuată a duratei soluționării acestor excepții de neconstituționalitate, ceea ce, în consecință, încurajează formularea unui număr din ce în ce mai mare de asemenea excepții) se poate realiza, printre altele, prin crearea unui aparat de lucru calificat și eficient, care, lucrând în subordinea celor 9 judecători ai Curții Constituționale, să contribuie la soluționarea mai rapidă a dosarelor, cu consecința diminuării tentației de utilizare abuzivă a excepției de neconstituționalitate, în vederea tergiversării proceselor.

În convergență cu reglementările în vigoare referitoare la Curtea Supremă de Justiție, cu referire la care Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a operat mai multe asimilări, prin inițiativa legislativă referitoare la adoptarea Legii privind personalul Curții Constituționale acest personal este clasificat în trei categorii: magistrații-asistenți, personalul auxiliar de specialitate și personalul economic, administrativ și de serviciu.

Magistrații-asistenți încadrați la Curtea Constituțională au un rol deosebit de important, activitatea acestora fiind esențială în privința atât a pregătirii dosarelor, cât și în aceea a redactării deciziilor. În prezent, potrivit art. 47 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, Curtea Constituțională are 10 posturi de magistrați-asistenți, dintre care unul este magistrat-asistent șef; aceștia sunt asimilați cu magistrații-asistenți de la Curtea Supremă de Justiție.

Candidații trebuie să aibă o vechime de cel puțin 10 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior, cerință care, însă, nu mai concordă cu situația existentă în prezent la Curtea Supremă de Justiție, unde, pentru încadrarea ca magistrat-asistent, este necesară o vechime de cel puțin 4 ani ca judecător sau procuror. În plus, la Curtea Supremă de Justiție sunt prevăzute mai multe posturi de magistrați-asistenți șefi, precum și postul de prim magistrat-asistent, care nu există însă la Curtea Constituțională.

În aceste condiții, a devenit extrem de dificilă selectarea, în vederea încadrării ca magistrați-asistenți la Curtea Constituțională, a unor juriști cu pregătire profesională corespunzătoare, întrucât sunt numeroasele cazurile în care juriști având o asemenea pregătire profesională corespunzătoare nu au vechimea minimă necesară, după cum există numeroși candidați care, având vechimea minimă necesară, nu corespund, prin pregătirea lor profesională, exigențelor funcției de magistrat-asistent.

În consecință, prin inițiativa legislativă pentru adoptarea Legii privind personalul Curții Constituționale se urmărește actualizarea asimilării magistraților-asistenți de la Curtea Constituțională cu magistrații-asistenți de la Curtea Supremă de Justiție. În acest sens, se înființează funcția de prim magistrat-asistent, se ridică la 3 numărul magistraților-asistenți șefi (dintre care 2 coordonează activitatea magistraților-asistenți, care pot fi organizați în secții, prin Regulament adoptat de plenul Curții, iar cel de-al treilea magistrat-asistent șef este director al cabinetului președintelui Curții) și la 18 numărul magistraților-asistenți, astfel încât pe lângă fiecare dintre cei 9 judecători ai Curții Constituționale să fie repartizați câte 2 magistrați-asistenți, corespunzător sistemului utilizat în alte țări. Tot astfel, asimilarea se realizează și prin reducerea vechimii necesare pentru încadrare, și anume 4 ani ca judecător

sau procuror, prevăzând-se însă și posibilitatea încadrării unor juriști ce au o vechime de 6 ani în alte activități juridice considerate, potrivit legii, vechime în magistratură. În plus, în vederea formării unor specialiști care să lucreze permanent la Curtea Constituțională, se prevede posibilitatea încadrării unor magistrați-asistenți stagieri, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare pentru judecătorii stagieri încadrați la judecătorii. În toate cazurile, încadrarea se face prin concurs, comisia de examinare fiind compusă din judecători ai Curții Constituționale.

Toate aceste reglementări vor crea posibilitatea formării unui corp de magistrați-asistenți specializați în justiția constituțională, ceea ce va permite, printre altele, accelerarea soluționării cauzelor.

Cea de-a doua categorie de personal al Curții Constituționale este formată din personalul auxiliar de specialitate, care funcționează la compartimentele grefă, registratură, arhivă și bibliotecă și care, ca și în prezent, va fi asimilat personalului auxiliar de specialitate de la Curtea Supremă de Justiție.

Cea de-a treia categorie de personal, formată din ceilalți salariați ai Curții Constituționale, este categoria personalului economic, administrativ și de serviciu, care, avându-se în vedere contribuția Curții la finalizarea procesului legislativ, prin realizarea controlului de constituționalitate anterior promulgării legilor, este asimilat personalului corespunzător al Parlamentului. Aceasta se mai justifică, printre altele, și prin necesitatea acordării unui spor de confidențialitate, impus de specificul activității Curții Constituționale. Pe de altă parte, se prevede că, la fel ca și în cazul Curții Supreme de Justiție, personalul de specialitate juridică ce desfășoară activitate de cercetare sau documentare, de protocol sau în domeniul relațiilor externe ale Curții Constituționale este asimilat magistraților-asistenți, condițiile de asimilare urmând a fi stabilite de

plenul Curții Constituționale în termen de 30 zile de la intrarea în vigoare a legii, ținându-se seama de specificul activității în cadrul acestei Curți.


Cu excepția magistraților-asistenți, care își desfășoară activitatea sub coordonarea președintelui Curții Constituționale, ceilalți salariați ai Curții fac parte din Secretariatul General al Curții Constituționale, condus de un secretar general. Prin inițiativa legislativă formulată, se prevede reducerea vechimii minime pentru încadrarea secretarului general de la 10 ani, cât este reglementat în prezent, la vechimea minimă prevăzută pentru încadrarea magistraților-asistenți. De asemenea, în vederea asigurării concordanței cu poziția Curții Constituționale în cadrul sistemului statului, se prevede asimilarea secretarului general, care în prezent are rang de secretar de stat, cu funcția de secretar general al Camerelor Parlamentului sau al Guvernului. La fel ca și în prezent, se prevede că structura Secretariatului General, nomenclatorul funcțiilor acestuia și atribuțiile personalului component se aprobă de plenul Curții Constituționale.

În acest context, trebuie subliniat că necesitatea adoptării unei Legi distincte privind personalul Curții Constituționale rezultă și din cuprinsul art. 101 al Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, care prevede, printre altele, în alin. (1), adoptarea unui statut propriu referitor la funcționarii publici din cadrul Curții Constituționale, iar în alin. (2), stabilește că "Numirea, avansarea, perfecționarea și salarizarea acestor funcționari publici se fac potrivit legilor speciale."

Întrucât celelalte prevederi ale inițiativei legislative se regăsesc, în esență, în conținutul actual al art. 47 și 48 din Legea nr. 47/1992, republicată, dispozițiile finale prevăd abrogarea acestor două texte de lege, precum și, pentru o bună tehnică legislativă, a oricăror altor prevederi contrare.

Se impune ca inițiativa legislativă referitoare la adoptarea Legii privind structura personalului Curții Constituționale să fie adoptată în **procedură de urgență**, conform art. 74 alin. (3) din Constituție, avându-se în vedere accentuarea alarmantă a utilizării abuzive a excepțiilor de neconstituționalitate în scopul tergiversării proceselor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, dintre care unele prezintă o deosebită importanță.

INIȚIATORI:

Tănase Barde (deputat, Grupul parlamentar PNȚCD - Civic - Ecologist): 

Andrei-Ioan Chiliman (deputat, Grupul parlamentar PNL):



Acsinte Gaspar (deputat, Grupul parlamentar PDSR):



Ervin-Zoltan Szekely (deputat, Grupul parlamentar UDMR):



Varujan Pambuccian (deputat, Grupul parlamentar al minorităților naționale): 